

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Jun 2013. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period januar-jun 2013. god. prema preliminarnim podacima iznosila je 1 043,1 mil.eura što ukazuje na pad od 2,5% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 195,8 mil.eura, što je više za 7,3% u odnosu na isti period prethodne godine, a **uvezeno** za 847,2 mil. eura, što je manje za 4,5% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 23,1% i veća je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 20,6%.

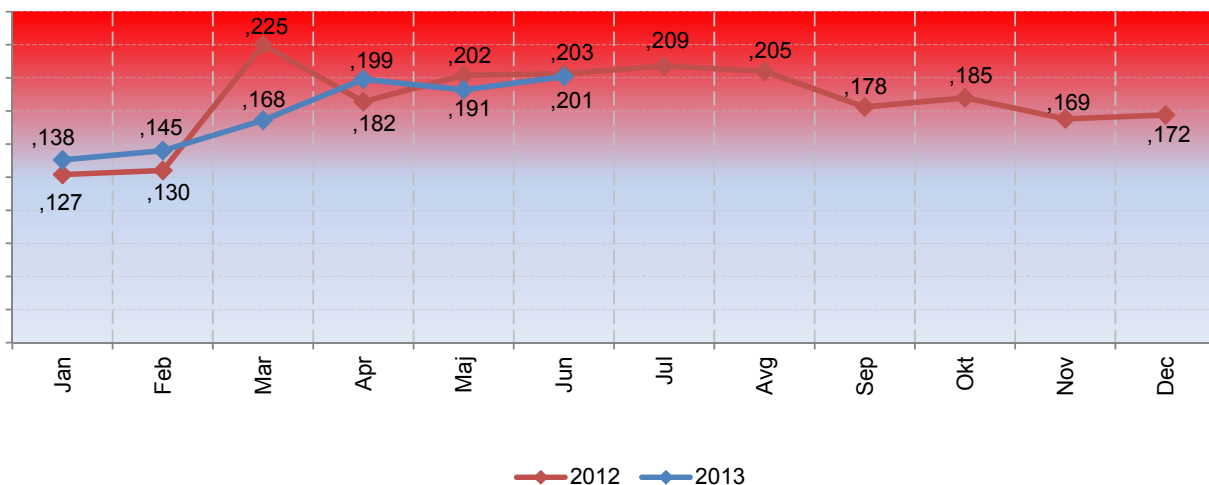
U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva**- sektor 3, u iznosu od 70,3 mil. eura (koju čine: Električna energija u iznosu od 65,7 mil.eura i Nafta i naftni derivati u iznosu 4,3 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni proizvodi sektora 7 – **Mašine i transportni uređaji** u iznosu od 182,5 mil. eura (koji čine: Drumska vozila u iznosu od 47,5 mil. eura i Električne mašine, aparati i uređaji u iznosu od 33,9 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bilu su: Srbija (77,3 mil. eura), Hrvatska (25,7 mil. eura), Slovenija (23 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (231,9 mil. eura), Kina (79,2 mil. eura) i Grčka (66,1 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Grafik 1. Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore u mil. EUR

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2008. godine do juna 2013. godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2008	2 529 741	416 165	-2 113 576
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 963
2011			
Januar	85 414	37 466	-47 948
Februar	117 803	31 708	-86 096
Mart	149 762	42 032	-107 730
April	145 845	35 787	-110 058
Maj	159 530	33 502	-126 028
Jun	184 974	32 973	-152 001
Jul	175 859	33 999	-141 861
Avgust	172 498	42 007	-130 491
Septembar	173 055	42 381	-130 675
Oktobar	151 577	48 328	-103 249
Novembar	143 562	37 882	-105 680
Decembar	163 457	36 317	-127 140
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktobar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036
2013			
Januar	110 218	27 983	-82 235
Februar	113 935	31 259	-82 676
Mart	138 469	29 949	-108 520
April	162 306	36 931	-125 375
Maj	152 077	39 357	-112 720
Jun	170 241	30 354	-139 887

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	2 529 741	2 214 291	4 180	87 041	223 934	295
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2011						
Januar	85 414	74 132	159	2 824	8 293	6
Februar	117 803	102 678	269	3 731	11 124	1
Mart	149 762	129 079	228	3 742	16 607	106
April	145 845	126 913	1 921	3 127	13 864	20
Maj	159 530	140 087	1 515	3 888	13 943	97
Jun	184 974	157 584	7 966	4 451	14 953	20
Jul	175 859	157 890	358	4 353	13 212	46
Avgust	172 498	152 431	360	5 188	14 500	19
Septembar	173 055	151 113	253	4 201	17 463	24
Oktobar	151 577	133 216	233	3 656	14 432	40
Novembar	143 562	123 106	285	5 449	14 712	10
Decembar	163 457	144 219	287	5 932	12 985	33
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
Novembar	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26
2013						
Januar	110 218	77 224	350	2 068	30 541	35
Februar	113 935	97 971	249	2 611	13 083	21
Mart	138 469	120 146	318	2 974	15 010	21
April	162 306	141 365	436	3 580	16 699	227
Maj	152 077	133 142	550	2 990	15 358	36
Jun	170 241	149 425	872	3 372	16 541	32

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima

Godina	Svijet u %	Evropa u %	Afrika u %	Amerika u %	Azija u %	Okeanija i Polarni region u %
2008	100	87	0	3	9	0
2009	100	88	0	3	9	0
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	416 165	412 042	1 116	1 099	1 902	7
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2011						
Januar	37 466	37 214	55	38	148	11
Februar	31 708	31 196	0	47	457	8
Mart	42 032	41 842	83	35	65	7
April	35 787	35 650	62	52	7	16
Maj	33 502	33 231	0	63	208	0
Jun	32 973	32 446	207	25	278	17
Jul	33 999	33 886	5	81	12	15
Avgust	42 007	41 419	5	107	454	24
Septembar	42 381	41 904	2	29	445	0
Oktobar	48 328	39 403	8 414	113	386	12
Novembar	37 882	37 131	568	29	153	0
Decembar	36 317	35 167	628	177	345	0
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktobar	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0
2013						
Januar	27 983	27 069	610	186	110	9
Februar	31 259	30 237	579	36	393	14
Mart	29 949	27 520	1 197	31	1 201	0
April	36 931	36 003	625	57	234	14
Maj	39 357	38 477	395	151	333	0
Jun	30 354	29 847	227	52	229	0

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima

Godina	SVIJET u %	Evropa u %	Afrika u %	Amerika u %	Azija u %	Okeanija i Polarni region u %
2008	100	99	0	0	0	0
2009	100	96	0	3	1	0
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za period januar-jun 2012/2013

TRGOVINSKI I PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Jun 2012		Jan-Jun 2013		Jan-Jun 2012		Jan-Jun 2013		Jan-Jun 2012	Jan-Jun 2013
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	182 435	100	195 833	100	887 426	100	847 246	-704 991	-651 413
Evropa	98	178 892	97	189 152	86	761 607	85	719 271	-582 715	-530 119
EU-27	33	59 370	29	56 655	38	339 152	38	323 190	-279 782	-266 535
Cefta	60	109 121	63	123 682	43	383 951	43	367 158	-274 830	-243 476
Afrika	0	136	2	3 631	0	1 670	0	2 777	-1 534	854
Azija	2	2 922	1	2 500	11	100 789	13	107 232	-97 867	-104 732
Amerika	0	463	0	512	3	23 177	2	17 595	-22 714	-17 083
Okeanija	0	23	0	37	0	183	0	371	-160	-334
SAD	0	360	0	438	1	6 719	1	6 785	-6 359	-6 347
Kina	1	1 898	1	1 183	8	72 458	9	79 160	-70 560	-77 977
Rusija	2	3 259	1	2 826	1	8 273	0	1 850	-5 014	976
Švajcarska	1	1 456	1	1 376	1	12 798	1	6 750	-11 342	-5 374
Japan	0	697	0	939	1	7 601	1	8 172	-6 904	-7 233
Turska	3	5 436	2	4 305	2	14 857	2	15 563	-9 421	-11 258
Brazil	0	0	0	3	1	8 237	1	5 430	-8 237	-5 427

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-27 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj.EUR			%	u hilj.EUR			u hilj.EUR		
		2012	2012 Jan-Jun	2013 Jan-Jun		2012	2012 Jan-Jun	2013 Jan-Jun	2012	2012 Jan-Jun	2013 Jan-Jun
SVIJET	100	366 896	182 435	195 833	100	1 820 850	887 426	847 246	-1 453 954	-704 991	-651 413
EU-27	29	105 460	59 370	56 655	38	699 450	339 152	323 190	-593 990	-279 782	-266 535
Austrija	1	4 219	1 768	1 787	2	32 676	17 382	15 504	-28 457	-15 614	-13 717
Belgija	0	176	142	235	0	8 840	4 110	4 715	-8 664	-3 967	-4 480
Bugarska	0	423	238	460	0	9 030	3 815	4 859	-8 607	-3 577	-4 400
Češka	1	2 691	653	3 500	1	18 397	10 440	5 434	-15 706	-9 787	-1 934
Danska	0	8	1	644	0	3 749	1 603	944	-3 741	-1 602	-300
Estonija	0	55	50	0	0	187	64	224	-132	-14	-224
Finska	0	1 229	251	0	0	1 212	338	742	17	-87	-742
Francuska	1	2 458	1 187	1 714	1	22 166	10 879	8 265	-19 708	-9 693	-6 552
Grčka	1	3 575	3 286	2 962	9	159 189	73 104	66 133	-155 614	-69 818	-63 171
Holandija	1	2 653	1 571	1 005	2	32 139	15 315	14 385	-29 485	-13 744	-13 380
Irska	0	1	0	0	0	2 559	1 301	930	-2 558	-1 301	-930
Italija	3	12 393	5 916	7 261	6	112 453	56 182	57 152	-100 060	-50 265	-49 891
Kipar	0	20	20	121	0	657	278	523	-637	-258	-402
Letonija	0	195	0	3	0	108	39	83	87	-39	-80
Litvanija	0	195	0	0	0	107	45	96	88	-45	-96
Luksemburg	0	85	51	33	0	215	160	23	-131	-108	10
Mađarska	5	18 058	12 652	1 014	1	18 797	7 950	9 434	-738	4 702	-8 420
Malta	0	108	43	178	0	11	1	0	97	42	177
Njemačka	4	14 381	10 814	7 870	6	115 665	55 403	58 474	-101 285	-44 589	-50 605
Poljska	1	4 406	2 415	2 856	1	13 053	5 183	6 950	-8 647	-2 769	-4 094
Portugalija	0	0	0	0	0	496	245	229	-496	-245	-229
Rumunija	1	2 205	2 148	127	1	26 348	14 971	8 376	-24 143	-12 823	-8 249
Slovačka	0	314	103	66	0	4 715	2 177	2 866	-4 401	-2 074	-2 800
Slovenija	8	28 887	11 782	22 962	4	73 141	35 281	30 891	-44 255	-23 498	-7 929
Španija	0	28	1	57	1	21 837	10 909	13 861	-21 809	-10 908	-13 804
Švedska	1	2 137	1 336	454	0	3 610	1 839	6 557	-1 473	-503	-6 102
Vel.Britanija	1	4 560	2 942	1 348	1	18 091	10 140	5 539	-13 531	-7 198	-4 191
CEFTA	62	227 211	109 121	123 682	45	812 749	383 951	367 158	-585 538	-274 830	-243 477
Albanija	2	7 634	2 668	5 554	1	13 966	6 867	13 106	-6 333	-4 199	-7 553
BiH	7	27 413	12 671	6 576	7	123 225	59 826	59 567	-95 813	-47 155	-52 990
Makedonija	1	2 293	958	1 289	2	27 527	12 372	11 606	-25 235	-11 414	-10 318
Moldavija	0	0	0	0	0	143	60	68	-143	-60	-68
Hrvatska	23	83 544	47 167	25 653	6	110 436	53 416	48 826	-26 892	-6 249	-23 173
Srbija	23	83 360	36 838	77 265	29	532 886	249 595	231 904	-449 526	-212 756	-154 639
UMNIK Kosovo	6	22 968	8 818	7 345	0	4 565	1 815	2 082	18 403	7 003	5 263
Ostale zemlje	9	34 225	13 945	15 496	17	308 651	164 323	156 898	-274 426	-150 378	-141 402

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-27, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-27		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%
IZVOZ								
2009	133 827	48	7 407	3	12	0	95	0
2010	184 817	56	461	0	544	0	149	0
2011	227 459	50	610	0	1 132	0	748	0
2012								
Januar	8 945	33	83	0	97	0	0	0
Februar	7 555	32	1	0	0	0	12	0
Mart	8 231	25	17	0	149	0	103	0
April	10 462	33	173	1	74	0	9	0
Maj	14 111	41	13	0	234	1	846	2
Jun	10 065	32	73	0	143	0	927	3
Jul	8 542	27	368	1	148	0	0	0
Avgust	5 758	18	17	0	0	0	148	0
Septembar	9 885	33	0	0	96	0	391	1
Oktobar	7 762	29	20	0	135	1	190	1
Novembar	7 557	23	145	0	230	1	1 110	3
Decembar	6 585	20	38	0	661	2	65	0
2013								
Januar	7 041	25	186	1	0	0	72	0
Februar	12 212	39	36	0	161	1	0	0
Mart	8 128	27	28	0	105	0	1 082	4
April	9 048	24	49	0	218	1	0	0
Maj	11 739	30	138	0	236	1	30	0
Jun	8 486	28	2	0	219	1	0	0
UVOZ								
2009	620 593	38	17 604	1	19 685	1	90 343	5
2010	625 207	38	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011	714 369	39	13 959	1	19 650	1	103 080	6
2012								
Januar	40 558	41	678	1	886	1	4 829	5
Februar	42 089	40	688	1	1 171	1	6 596	6
Mart	67 533	35	1 166	1	1 403	1	31 511	16
April	57 924	38	1 238	1	1 247	1	9 650	6
Maj	67 882	40	1 291	1	1 500	1	9 335	6
Jun	63 165	37	1 658	1	1 394	1	10 537	6
Jul	67 481	38	1 407	1	1 419	1	9 880	6
Avgust	67 880	39	1 210	1	1 368	1	9 206	5
Septembar	52 895	36	750	1	1 051	1	10 475	7
Oktobar	63 256	40	1 237	1	1 517	1	10 249	6
Novembar	51 887	38	1 234	1	1 300	1	10 565	8
Decembar	56 899	41	1 156	1	1 278	1	7 780	6
2013								
Januar	36 727	33	683	1	1 101	1	27 467	25
Februar	44 139	39	1 187	1	1 176	1	9 077	8
Mart	54 670	39	1 368	1	1 262	1	9 775	7
April	62 827	39	1 482	1	1 742	1	11 075	7
Maj	58 870	39	954	1	1 510	1	10 162	7
Jun	65 956	39	1 111	1	1 380	1	11 604	7

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Jun 2012 u hilj.EUR	Jan-Jun 2013 u hilj.EUR
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%		
SVIJET	330 367	100	454 381	100	366 896	100	182 435	195 833
0-9 TOTAL	330 367	100	454 381	100	366 896	100	182 435	195 833
0+1 Hrana, piće i duvan	45 039	14	50 662	11	53 195	14	17 358	20 217
2+4 Sirovine	46 000	14	65 626	14	59 399	16	27 141	28 260
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	10	62 957	14	50 463	14	21 430	70 308
5 Hemijski proizvodi	12 916	4	12 083	3	11 972	3	6 046	4 373
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	8	23 899	5	25 896	7	12 135	10 984
6+8 Ostali industrijski proizvodi	166 078	50	236 353	52	162 157	44	96 170	57 139
EU-27	184 817	56	227 459	50	105 460	29	59 370	56 655
0-9 TOTAL	184 817	56	227 459	50	105 460	29	59 370	56 655
0+1 Hrana, piće i duvan	5 485	2	6 221	1	4 683	1	1 220	1 425
2+4 Sirovine	18 179	6	26 804	6	22 171	6	11 637	11 280
3 Mineralna goriva i maziva	18 355	6	16 351	4	11 510	3	3 960	9 651
5 Hemijski proizvodi	219	0	356	0	902	0	373	268
7 Mašine i transportni uređaji	9 558	3	10 552	2	13 508	4	6 925	5 614
6+8 Ostali industrijski proizvodi	133 023	40	164 375	36	49 092	13	33 233	23 866
CEFTA	130 521	40	183 590	40	227 211	62	109 121	123 682
0-9 TOTAL	130 521	40	183 590	40	227 211	62	109 121	123 682
0+1 Hrana, piće i duvan	36 493	11	39 934	9	39 046	11	13 407	13 370
2+4 Sirovine	22 516	7	25 830	6	22 719	6	8 328	11 433
3 Mineralna goriva i maziva	13 192	4	34 939	8	37 031	10	16 296	60 077
5 Hemijski proizvodi	12 695	4	11 673	3	11 009	3	5 653	4 075
7 Mašine i transportni uređaji	14 478	4	10 296	2	6 572	2	3 400	3 397
6+8 Ostali industrijski proizvodi	31 147	9	60 917	13	110 615	30	61 901	31 329
SAD	461	0	610	0	948	0	360	438
0-9 TOTAL	461	0	610	0	948	0	360	438
0+1 Hrana, piće i duvan	284	0	457	0	216	0	136	273
2+4 Sirovine	3	0	11	0	0	0	0	22
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	26
7 Mašine i transportni uređaji	140	0	59	0	518	0	115	114
6+8 Ostali industrijski proizvodi	34	0	83	0	214	0	108	3
Japan	544	0	1 132	0	1 966	1	697	939
0-9 TOTAL	544	0	1 132	0	1 966	1	697	939
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	0	0	0	0
2+4 Sirovine	0	0	0	0	113	0	113	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	544	0	1 121	0	1 852	1	583	939
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	11	0	0	0	0	0
Kina	149	0	748	0	3 802	1	1 898	1 183
0-9 TOTAL	149	0	748	0	3 802	1	1 898	1 183
0+1 Hrana, piće i duvan	107	0	746	0	1 116	0	290	119
2+4 Sirovine	0	0	0	0	2 478	1	1 536	1 032
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	2	0	2	0
7 Mašine i transportni uređaji	11	0	2	0	141	0	71	33
6+8 Ostali industrijski proizvodi	31	0	0	0	65	0	0	0

Tabela 10. Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Jun 2012 u hilj.EUR	Jan-Jun 2013 u hilj.EUR
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%		
SVIJET	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	887 426	847 246
0-9 TOTAL	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	887 426	847 246
0+1 Hrana, piće i duvan	388 139	23	417 706	23	421 669	23	186 952	196 725
2+4 Sirovine	82 811	5	99 263	5	76 431	4	41 281	31 743
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	13	330 590	18	334 356	18	170 126	114 469
5 Hemijski proizvodi	162 956	10	169 589	9	169 570	9	80 643	87 212
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	21	315 905	17	332 870	18	178 443	182 493
6+8 Ostali industrijski proizvodi	473 157	29	489 549	27	485 528	27	229 585	231 919
EU-27	625 207	38	714 369	39	699 450	38	339 152	323 190
0-9 TOTAL	625 207	38	714 369	39	699 450	38	339 152	323 190
0+1 Hrana, piće i duvan	94 508	6	108 606	6	115 094	6	51 750	56 081
2+4 Sirovine	5 933	0	9 551	1	8 225	0	4 516	4 166
3 Mineralna goriva i maziva	131 745	8	189 426	10	184 578	10	88 597	66 927
5 Hemijski proizvodi	61 189	4	75 514	4	71 361	4	33 238	35 380
7 Mašine i transportni uređaji	181 508	11	172 376	9	164 479	9	85 032	86 868
6+8 Ostali industrijski proizvodi	150 325	9	158 164	9	155 287	9	75 622	71 082
CEFTA	670 000	40	818 948	45	812 749	45	383 951	367 158
0-9 TOTAL	670 000	40	818 948	45	812 749	45	383 951	367 158
0+1 Hrana, piće i duvan	239 359	14	264 705	15	270 248	15	117 559	124 278
2+4 Sirovine	71 139	4	81 239	4	62 258	3	31 781	26 314
3 Mineralna goriva i maziva	49 943	3	130 380	7	129 932	7	70 461	42 723
5 Hemijski proizvodi	60 430	4	75 572	4	77 411	4	37 264	42 551
7 Mašine i transportni uređaji	39 306	2	46 239	3	49 912	3	24 982	23 620
6+8 Ostali industrijski proizvodi	209 822	13	220 811	12	222 989	12	101 904	107 673
SAD	15 367	1	13 959	1	13 712	1	6 719	6 785
0-9 TOTAL	15 367	1	13 959	1	13 712	1	6 719	6 785
0+1 Hrana, piće i duvan	875	0	890	0	1 128	0	531	523
2+4 Sirovine	206	0	215	0	71	0	36	35
3 Mineralna goriva i maziva	68	0	83	0	32	0	20	29
5 Hemijski proizvodi	3 304	0	3 042	0	3 020	0	1 662	1 222
7 Mašine i transportni uređaji	6 673	0	5 933	0	6 195	0	3 096	3 702
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 240	0	3 796	0	3 266	0	1 374	1 274
Japan	19 822	1	19 650	1	15 532	1	7 601	8 172
0-9 TOTAL	19 822	1	19 650	1	15 532	1	7 601	8 172
0+1 Hrana, piće i duvan	29	0	17	0	12	0	4	5
2+4 Sirovine	4	0	3	0	4	0	0	3
3 Mineralna goriva i maziva	16	0	20	0	43	0	23	19
5 Hemijski proizvodi	730	0	447	0	463	0	207	156
7 Mašine i transportni uređaji	15 499	1	14 815	1	11 337	1	5 757	5 894
6+8 Ostali industrijski proizvodi	3 544	0	4 348	0	3 673	0	1 609	2 094
Kina	88 864	5	103 080	6	130 615	7	72 458	79 160
0-9 TOTAL	88 864	5	103 080	6	130 615	7	72 458	79 160
0+1 Hrana, piće i duvan	853	0	898	0	931	0	445	609
2+4 Sirovine	414	0	398	0	348	0	151	178
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	2	0	14	0	5	6
5 Hemijski proizvodi	2 665	0	2 852	0	3 919	0	2 184	1 702
7 Mašine i transportni uređaji	38 122	2	45 215	2	66 991	4	42 883	47 759
6+8 Ostali industrijski proizvodi	46 809	3	53 714	3	58 411	3	26 790	28 906

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Jun 2012	Jan-Jun 2013	Index Jan-Jun 13 Jan-Jun 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 TOTAL	330 367	454 381	138	366 896	81	182 435	195 833	107
0 Hrana i žive životinje	23 930	27 583	115	27 726	101	9 355	10 652	114
00 Žive životinje	9	12	138	12	99	4	7	184
01 Meso i prerada mesa	5 140	5 223	102	6 904	132	2 714	3 063	113
02 Mliječni proizvodi i jaja	7	72		151	211	9	788	
03 Ribe i prerađevine od ribe	472	188	40	32	17	10	2	24
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	2 523	3 886	154	5 731	147	2 242	1 923	86
05 Povrće i voće	9 347	9 601	103	7 455	78	1 201	2 355	196
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	302	515	170	15	3	8	4	53
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 962	2 865	97	3 924	137	1 925	1 876	97
08 Stočna hrana (sem žita u znu)	118	82	69	53	65	34	52	154
09 Razni proizvodi za ishranu	3 050	5 139	169	3 447	67	1 209	581	48
1 Piće i duvan	21 109	23 079	109	25 469	110	8 002	9 565	120
11 Pića	20 975	22 685	108	23 218	102	8 002	6 324	79
12 Duvan i proizvodi od duvana	134	394	294	2 251	571	0	3 241	
2 Sirove materije, sem goriva	44 713	64 192	144	56 142	87	25 914	27 557	106
21 Kože sirove i krzna nečinjena	4 101	4 672	114	6 973	149	3 154	2 744	87
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0		0	30	0	10	
23 Sirovi kaučuk	0	14		17	128	0	0	0
24 Pluta i drvo	15 790	18 120	115	15 313	85	5 551	6 753	122
25 Celuloza i otpaci od hartije	710	1 237	174	1 127	91	538	532	99
26 Tekstilana vlakna i otpaci	24	104	433	81	78	29	3	10
27 Sirova đubriva i minerali	2 993	1 036	35	1 080	104	388	635	164
28 Mineralne rude i otpaci metala	20 911	38 769	185	31 291	81	16 207	16 773	103
29 Životinjske i biljne sirove materije	183	241	132	258	107	48	107	223
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	62 957	189	50 463	80	21 430	70 308	328
32 Kameni uglj, koks i briketi	3 431	2 560	75	2 565	100	902	309	34
33 Nafta i naftni derivati	12 822	11 303	88	9 631	85	3 749	4 258	114
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0		0	0	0	0	0
35 Električna enegrija	17 033	49 094	288	38 268	78	16 779	65 741	392
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 288	1 434	111	3 257	227	1 227	703	57
41 Životinjska ulja i masti	415	426	103	521	122	194	194	100
42 Čvrste biljne masti i ulja	828	940	113	2 234	238	920	248	27
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	44	68	154	503	740	113	261	230
5 Hemijski proizvodi	12 916	12 083	94	11 972	99	6 046	4 373	72
51 Organski hemijski proizvodi	133	60	45	73	122	16	26	160
52 Neorganski hemijski proizvodi	60	56	94	26	47	4	44	
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	837	1 354	162	109	8	54	31	59
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	8 906	7 832	88	9 507	121	4 729	3 195	68
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 424	1 005	71	905	90	410	404	99
56 Đubriva (osim sirovih)	22	30	136	2	6	2	0	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	219	195	89	343	176	137	102	74
58 Plastične mase u ostalim oblicima	547	402	74	393	98	278	133	48
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	768	1 148	150	613	53	416	437	105

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012 u hilj.EUR	Index 2012 2011	Jan-Jun 2012	Jan-Jun 2013	Index Jan-Jun 13 Jan-Jun 12
	u hilj.EUR					u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	157 109	219 443	140	154 046	70	92 284	53 320	58
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	168	282	168	278	99	133	264	198
62 Proizvodi od kaučuka	266	242	91	164	68	81	28	34
63 Proizvodi od plute i drveta	746	932	125	889	95	325	415	128
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	898	1 592	177	1 196	75	481	267	56
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	196	173	88	292	169	128	115	90
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	1 000	1 595	159	1 798	113	768	2 057	268
67 Gvožđe i čelik	19 400	27 388	141	16 326	60	12 330	7 608	62
68 Obojeni metali	130 792	182 402	139	128 649	71	75 840	41 295	54
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	3 643	4 837	133	4 454	92	2 198	1 271	58
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	23 899	88	25 896	108	12 135	10 984	91
71 Pogonske mašine i uređaji	384	440	115	310	70	139	161	115
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 762	3 361	89	2 994	89	1 112	715	64
73 Mašine za obradu metala	63	297	471	264	89	26	137	532
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	6 147	9 205	150	11 412	124	6 103	4 573	75
75 Kancelarijske mašine i za AOP	395	536	136	354	66	195	186	95
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	570	510	90	1 280	251	670	359	54
77 Električne mašine, aparati i uređaji	5 582	3 878	69	2 485	64	1 052	1 555	148
78 Drumska vozila	3 650	3 693	101	3 247	88	2 091	1 990	95
79 Ostala transportna sredstva i opreme	6 494	1 978	30	3 551	180	747	1 308	175
8 Razni gotovi proizvodi	8 969	16 910	189	8 111	48	3 886	3 819	98
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	573	198	35	136	68	73	97	132
82 Namještaj i djelovi	565	652	115	659	101	314	356	113
83 Predmeti za putovanja	41	68	167	58	85	15	46	308
84 Odeća	1 176	760	65	1 030	136	618	360	58
85 Obuća	356	446	125	661	148	301	323	107
87 Naučni i kontrolni instrumenti	322	287	89	210	73	84	112	133
88 Fotoaparati, časovnici	84	168	200	228	136	40	85	209
89 Razni gotovi proizvodi	5 852	14 330	245	5 129	36	2 440	2 441	100
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	2 800		3 814	136	2 156	4 550	211

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Jun 2012	Jan-Jun 2013	Index Jan-Jun 13 Jan-Jun 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 TOTAL	1 657 329	1 823 337	110	1 820 850	100	887 426	847 246	95
0 Hrana i žive životinje	324 209	351 857	109	356 578	101	160 762	167 989	104
00 Žive životinje	21 784	25 509	117	24 151	95	12 196	11 314	93
01 Meso i prerada mesa	76 026	74 023	97	84 255	114	37 397	39 268	105
02 Mliječni proizvodi i jaja	40 768	46 664	114	48 449	104	22 530	22 710	101
03 Ribe i prerađevine od ribe	9 606	10 585	110	11 083	105	3 980	5 387	135
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	46 581	57 092	123	57 069	100	24 910	25 475	102
05 Povrće i voće	33 799	38 681	114	37 644	97	16 885	21 576	128
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	9 949	12 826	129	12 034	94	4 898	4 899	100
07 Kafa, čaj, kakao i začini	47 669	44 524	93	35 924	81	18 235	15 373	84
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	13 670	16 367	120	18 557	113	7 637	8 581	112
09 Razni proizvodi za ishranu	24 357	25 586	105	27 411	107	12 094	13 407	111
1 Piće i duvan	63 930	65 850	103	65 091	99	26 190	28 736	110
11 Pića	46 352	50 939	110	53 413	105	21 607	22 367	104
12 Duvan i proizvodi od duvana	17 578	14 910	85	11 678	78	4 583	6 369	139
2 Sirove materije, sem goriva	70 243	84 420	120	60 358	71	34 452	25 096	73
21 Kože sirove i krzna nečinjena	86	0	0	2 231		1 040	781	75
22 Uljano sjeme i plodovi	810	603	74	371	61	171	234	137
23 Sirovi kaučuk	61	162	266	63	39	44	13	29
24 Pluta i drvo	7 337	6 497	89	5 770	89	2 709	2 854	105
25 Celuloza i otpaci od hartije	6	8	127	15	196	5	1	10
26 Tekstilana vlakna i otpaci	430	508	118	803	158	341	637	187
27 Sirova đubriva i minerali	3 398	3 320	98	2 354	71	1 117	1 122	100
28 Mineralne rude i otpaci metala	53 470	67 708	127	43 640	64	26 138	16 355	63
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 645	5 614	121	5 111	91	2 887	3 099	107
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	330 590	158	334 356	101	170 126	114 469	67
32 Kameni ugalj, koks i briketi	333	419	126	411	98	224	442	198
33 Nafta i naftni derivati	166 165	207 229	125	213 758	103	100 798	82 474	82
34 Gas, prirodni i industrijski	12 890	13 987	109	13 692	98	6 441	5 495	85
35 Električna enegrija	30 272	108 954	360	106 495	98	62 663	26 058	42
4 Životinjska i biljna ulja i masti	12 568	14 844	118	16 073	108	6 829	6 648	97
41 Životinjska ulja i masti	602	564	94	638	113	332	269	81
42 Čvrste biljne masti i ulja	11 532	13 814	120	15 058	109	6 350	6 235	98
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	434	465	107	377	81	147	144	98
5 Hemijski proizvodi	162 956	169 589	104	169 570	100	80 643	87 212	108
51 Organski hemijski proizvodi	2 030	2 167	107	2 191	101	1 246	1 523	122
52 Neorganski hemijski proizvodi	4 917	4 935	100	4 531	92	2 233	1 714	77
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	19 629	20 577	105	18 842	92	9 618	10 839	113
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	53 590	54 996	103	54 860	100	24 950	27 174	109
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	40 169	43 561	108	43 690	100	20 062	20 778	104
56 Đubriva (osim sirovih)	2 131	2 504	118	2 490	99	1 979	2 119	107
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 455	2 585	105	2 856	110	1 313	1 409	107
58 Plastične mase u ostalim oblicima	21 295	20 704	97	23 062	111	10 602	11 704	110
59 Hemijske materije i proizvodinjgdje nepomenuti	16 740	17 560	105	17 047	97	8 639	9 951	115

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Jun 2012	Jan-Jun 2013	Index Jan-Jun 13 Jan-Jun 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	265 841	264 771	100	263 391	99	122 966	126 021	102
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	204	231	113	286	124	119	122	103
62 Proizvodi od kaučuka	14 777	15 396	104	19 420	126	7 956	6 672	84
63 Proizvodi od plute i drveta	16 948	17 300	102	17 844	103	8 657	8 354	97
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	27 822	28 833	104	29 367	102	13 627	13 898	102
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	12 660	12 333	97	13 386	109	7 212	6 552	91
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	77 953	72 952	94	71 065	97	33 366	36 074	108
67 Gvozdje i čelik	37 330	41 170	110	36 336	88	16 794	19 401	116
68 Obojeni metali	13 471	13 190	98	13 130	100	6 043	6 534	108
69 Proizvodi od metala, nigdje nepromenuti	64 676	63 366	98	62 557	99	29 193	28 412	97
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	315 905	93	332 870	105	178 443	182 493	102
71 Pogonske mašine i uređaji	7 842	5 486	70	8 344	152	5 070	2 529	50
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 594	28 699	100	21 933	76	10 641	8 692	82
73 Mašine za obradu metala	2 152	3 293	153	2 001	61	897	1 735	193
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	56 990	50 092	88	51 208	102	27 961	27 429	98
75 Kancelarijske mašine i za AOP	24 729	21 821	88	21 926	100	10 105	11 429	113
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	35 489	38 118	107	34 089	89	16 252	21 598	133
77 Električne mašine, aparati i uređaji	81 175	66 827	82	69 974	105	31 168	33 885	109
78 Drumska vozila	94 456	95 478	101	97 478	102	52 356	47 491	91
79 Ostala transportna sredstva i opreme	9 179	6 089	66	25 917	426	23 992	27 705	115
8 Razni gotovi proizvodi	207 315	224 777	108	222 137	99	106 619	105 899	99
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	11 831	10 939	92	12 014	110	5 729	5 491	96
82 Namještaj i djelovi	41 379	42 448	103	40 664	96	20 308	19 639	97
83 Predmeti za putovanja	4 649	5 333	115	5 826	109	2 701	3 606	134
84 Odeća	42 745	46 507	109	48 900	105	21 623	23 964	111
85 Obuća	23 309	27 256	117	30 292	111	14 165	15 475	109
87 Naučni i kontrolni instrumenti	13 656	16 430	120	18 563	113	10 413	8 090	78
88 Fotoaparati, časovnici	3 699	4 815	130	4 497	93	2 358	2 309	98
89 Razni gotovi proizvodi	66 047	71 049	108	61 380	86	29 322	27 325	93
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepromenuti	0	734		425	58	396	2 685	678

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT

- Council Regulation 1172/95
- Commission Regulation (EC) No. 1917/2000
- Regulation (EC) No.471/2009 of the European Parliament and Council
- Commission Regulation (EC) No. 113/2010

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremili:

Maja VUČINIĆ i Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org